

PROTOKOLL**biex tiġi emendata l-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 dwar ir-Responsabbiltà Ċivili għad-Danni Nukleari**

L-ISTATI PARTIJIET GĦAL DAN IL-PROTOKOLL,

BILLI huwa mixtieq li l-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar ir-responsabbiltà ċivili għad-danni nukleari tal-21 ta' Mejju 1963 tiġi emendata sabiex tippovdi għal ambitu usa', għal ammont ikbar ta' responsabbiltà tal-operatur ta' impjant nukleari u għal mezzi mtejba biex jiġi ggarantit kumpens adegwat u ġust,

QABLU fuq dan li ġej,

Artikolu 1

Il-konvenzjoni li d-dispożizzjonijiet ta' dan il-protokoll jemendaw hi l-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar ir-responsabbiltà ċivili għad-danni nukleari tal-21 ta' Mejju 1963, minn hawn il quddiem imsejha l-"Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963".

Artikolu 2

L-Artikolu I tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa emendat kif ġej:

1. Il-paragrafu 1(j) huwa emendat kif ġej:

(a) il-kelma "u" tithassar minn tmiem is-subparagrafu (ii) u tiddaħhal fi tmiem is-subparagrafu (iii).

(b) jiżdied subparagrafu ġdid, (iv), kif ġej:

"(iv) installazzjonijiet oħra bħal dawn li fihom fjuwil nukleari jew prodotti jew skart radjuattiv billi l-Bord tal-Gvernaturi tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika kif jiddetermina minn żmien għal żmien;"

2. Il-paragrafu 1(k) jinbidel bit-test li ġej:

"(k) "Danni Nukleari" tfisser:

(i) telf tal-ħajja jew korriment personali;

(ii) telf jew ħsara tal-proprjetà;

u kull waħda minn dan li ġej sal-limitu stabbilit mil-liġi tal-qorti kompetenti:

(iii) telf ekonomiku li jirriżulta mit-telf jew il-ħsara msemmija fis-subparagrafu (i) jew (ii) sal-limitu li ma jkunx inkluż f'dawk is-subparagrafi, jekk jiġġarrbu minn persuna li jkollha d-dritt li tagħmel talba fir-rigward ta' dak it-telf jew ħsara;

(iv) l-ispejjeż ta' miżuri għat-tqeghid mill-ġdid tal-ambjent imhassar, sakemm tali thassir ma jkunx insinifikanti, jekk tali miżuri huma attwalment meħuda jew għandhom ikunu meħudha, sal-limitu li dawn ma humiex inklużi fis-subparagrafu (ii);

(v) telf ta' dhul li jirriżulta minn interess ekonomiku f'xi użu jew tgawdija tal-ambjent, imġarrab bħala riżultat ta' thassir sinifikanti ta' dak l-ambjent, u sal-limitu li ma humiex inklużi fis-subparagrafu (ii);

(vi) in-nefqa tal-miżuri preventivi, u aktar telf u ħsara kkaġunati minn tali miżuri;

(vii) kwalunkwe telf ekonomiku ieħor, li mhuwiex ikkawżat minn thassir tal-ambjent, jekk permess mil-liġi generali dwar ir-responsabbiltà ċivili ta' qorti kompetenti,

fil-każ tas-subparagrafi (i) sa (v) u (vii) hawn fuq, sal-limitu li t-telf jew il-ħsara toriġina minn jew tirriżulta minn radjazzjoni jonizzanti emissa minn xi sorsi ta' radjazzjoni ġewwa installazzjoni nukleari, jew emissa minn karburant nukleari jew prodotti radjuattivi jew skart, fi, jew ta' mateljari nukleari li jirriżultaw minn, joriġinaw fi, jew huma mibgħuta lejn, installazzjoni nukleari, seww jekk hekk joriġinaw mill-proprjetajiet radjuattivi ta' tali materja, jew minn ġemgħa ta' proprjetajiet radjuattivi bi proprjetajiet tossiċi, splussivi jew oħrajn ta' periklu, minn tali materjal."

3. Il-paragrafu 1(l) jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"(l) "Incident nukleari" tfisser kwalunkwe okkorenza jew serje ta' okkorenci li għandhom l-istess oriġini li tikkawża dannu nukleari jew, iżda rigward miżuri preventivi biss, tikkawża theddida serja u imminenti li tikkawża dannu bħal dan."

4. Wara l-paragrafu 1(l) jiddahhlu erba' paragrafi ġodda, 1(m), 1(n), 1(o) u 1(p), kif ġej:

"(m) "Miżuri ta' restituzzjoni" tfisser kull miżuri raġonevoli li jkunu ġew approvati mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat fejn il-miżuri kienu ttiehdu, u li jimmiraw li jirrestitwixxu jew isewwu komponenti mhassra jew distrutti tal-ambjent, jew li jintroduċu, fejn raġonevoli, l-ekwivalenti ta' dawn il-komponenti fl-ambjent. Il-liġi tal-Istat fejn tiġġarrab il-ħsara għandha tiddetermina min huwa intitolat biex jiehu tali miżuri.

(n) "Miżuri preventivi" tfisser kull miżura raġonevoli meħuda minn kwalunkwe persuna wara incident nukleari li jinqala' għall-prevenzjoni jew biex jiġi mminimizzat dannu msemmi fis-subparagrafi (k)(i) sa (v) jew (vii), soġġetta għal kwalunkwe approvazzjoni mill-awtoritajiet kompetenti mitluba mil-liġi tal-Istat fejn ikunu ttiehdu l-miżuri.

(o) "Mużuri raġonevoli" tfisser miżuri li jinsabu taht il-liġi tal-qorti kompetenti li jkunu xierqa u proporzjonati, wara li jingħata kont ta' ċirkostanzi kollha, per eżempju:

(i) in-natura u l-medda tal-ħsara mgarrba, jew, fil-każ ta' miżuri preventivi, in-natura u l-medda tar-riskju ta' tali ħsara;

(ii) il-limitu li dwaru, fil-waqt li jkunu ttiehdu, tali miżuri aktarx li jkunu effettivi; u

(iii) il-hila rilevanti xjentifika u teknika.

(p) "Dritt Speċjali ta' Ġbid", minn hawn il-quddiem imsejjah SDR, tfisser l-unità ta' kont iddefinita mill-Fond Monetarju Internazzjonali u użata minnu għall-operazzjonijiet u t-transazzjonijiet proprji tiegħu."

5. Il-paragrafu 2 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"2. Stat tal-Installazzjoni jista', jekk il-limitu zghir tar-riskji involuti jitlob dan, jeskludi kwalunkwe installazzjoni nukleari jew kwantitajiet zghar ta' materjal nukleari mill-applikazzjoni ta' din il-Konvenzjoni, dment li:

(a) fir-rigward ta' installazzjonijiet nukleari, ikunu ġew stabbiliti kriterji għal esklużjoni bħal din mill-Bord tal-Gvernaturi tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija Atomika u kwalunkwe esklużjoni mill-Istat tal-Installazzjoni jissodisfa kriterji bħal dawn; u

(b) fir-rigward ta' kwantitajiet zghar ta' materjal nukleari, ikunu ġew stabbiliti limiti massimi għall-eskluzjoni ta' kwantitajiet bħal dawn mill-Bord tal-Gvernaturi tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija Atomika u kwalunkwe esklużjoni mill-Istat tal-Installazzjoni tkun fl-limiti stabbiliti bħal dawn.

Il-kriterji għall-eskluzjoni ta' installazzjonijiet nukleari u l-limiti massimi għall-eskluzjoni ta' kwantitajiet zghar ta' materjal nukleari għandhom jiġu rieżaminati perjodikament mill-Bord tal-Gvernaturi."

Artikolu 3

Wara l-Artikolu I tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963, jiżdiedu żewġ Artikoli ġodda, I A u I B, kif ġej:

"Artikolu I A

1. Din il-Konvenzjoni għandha tapplika għal dannu nukleari kull fejn huwa mgarrab.

2. Madankollu, il-leġislazzjoni tal-Istat tal-Installazzjoni tista' teskludi mill-applikazzjoni ta' din il-Konvenzjoni d-dannu mgarrab:

(a) fit-territorju ta' Stat mhux kontraenti; jew

(b) fi kwalunkwe żona marittima stabbilita minn Stat mhux kontraenti f'konformità mal-liġi internazzjonali tal-baħar.

3. Esklużjoni skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu tista' tapplika biss fir-rigward ta' Stat mhux kontraenti li fil-hin tal-incident:

(a) ikollu installazzjoni nukleari fit-territorju tiegħu jew fi kwalunkwe żona marittima stabbilita minnu f'konformità mal-liġi internazzjonali tal-baħar; u

(b) ma jiflahx għal benefiċċji reċiproċi ekwivalenti.

4. Kwalunkwe esklużjoni skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu ma għandhiex taffettwa d-drittijiet imsemmija fis-subparagrafu (a) tal-paragrafu 2 tal-Artikolu IX u kwalunkwe esklużjoni skont il-paragrafu 2(b) ta' dan l-Artikolu ma għandhiex tiġi estiża għad-dannu abbord jew lil bastiment jew ajruplan.

Artikolu I B

Din il-Konvenzjoni ma għandhiex tapplika għal installazzjonijiet nukleari użati għal skopijiet mhux paciċi.

Artikolu 4

L-Artikolu II tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa emendat kif ġej:

1. Fl-aħħar tal-paragrafu 3(a) jiżdied it-test li ġej:

"L-Istat tal-Installazzjoni jista' jillimita l-ammont ta' fondi pubbliċi disponibbli għal kull incident għad-differenza, jekk ikun hemm, bejn l-ammonti stabbiliti hawnhekk u l-ammont stabbilit skont il-paragrafu 1 tal-Artikolu V."

2. Fl-aħħar tal-paragrafu 4 jiżdied it-test li ġej:

"L-Istat tal-Installazzjoni jista' jillimita l-ammont ta' fondi pubbliċi disponibbli kif previst fis-subparagrafu (a) tal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu."

3. Il-paragrafu 6 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"6. L-ebda persuna ma għandha tkun responsabbli għal kwalunkwe telf jew dannu li mhuwiex dannu nukleari skont is-subparagrafu (k) tal-paragrafu 1 tal-Artikolu I iżda li seta' jiġi determinat bhala tali skont id-dispożizzjonijiet ta' dak is-subparagrafu."

Artikolu 5

Wara l-ewwel sentenza fl-Artikolu III tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 jiżdied it-test li ġej:

Madankollu, l-Istat tal-Installazzjoni jista' jeskludi dan l-obbligu b'rabta mat-trasport li jsir kollu kemm huwa fit-territorju tiegħu.

Artikolu 6

L-Artikolu IV tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa emendat kif ġej:

1. Il-paragrafu 3 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"3. Ma għandha tinghata l-ebda responsabbiltà skont din il-Konvenzjoni, lil operatur jekk huwa juri li d-dannu nuklear huwa kkawżat direttament minn att ta' kunflitt armat, ostilitajiet, gwerra ċivili jew insurrezzjoni."

2. Il-paragrafu 5 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"5. L-operatur ma għandux ikun responsabbli, skont din il-Konvenzjoni, għal dannu nukleari:

(a) għall-installazzjoni nukleari nnifisha u kwalunkwe installazzjoni nukleari ohra, inkluż installazzjoni nukleari li qed tinbena, fuq is-sit fejn tinsab dik l-installazzjoni; u

(b) għal kwalunkwe proprjetà fuq l-istess sit li qed jintuża jew li għandha tintuża frabta ma kwalunkwe installazzjoni bħal din."

3. Il-paragrafu 6 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"6. Il-kumpens għad-dannu kkawżat lill-mezzi ta' trasport li, fil-hin tal-incident nukleari, kien fuqu l-materjal nukleari involut ma għandux ikollu l-effett li jnaqqas ir-responsabbiltà tal-operatur fir-rigward ta' dannu iehor ta' ammont inqas minn 150 miljun SDR, jew kwalunkwe ammont oġġla stabbilit mil-legislazzjoni ta' Parti Kontraenti, jew ammont stabbilit skont is-subparagrafu (c) tal-paragrafu 1 tal-Artikolu V."

4. Il-paragrafu 7 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"7. Xejn f'din il-Konvenzjoni ma għandu jaffettwa r-responsabbiltà ta' kull individwu għal dannu nukleari li l-operatur, skont il-paragrafu 3 jew 5 ta' dan l-Artikolu, mhuwiex responsabbli għalih skont din il-Konvenzjoni u li dak l-individwu kkawża permezz ta' att jew omissjoni mwettqa bl-intenzjoni li jiġi kkawżat dannu."

Artikolu 7

1. It-test tal-Artikolu V tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa ssostitwit bit-test li ġej:

“1. Ir-responsabbiltà tal-operatur tista' tiġi limitata mill-Istat tal-Installazzjoni għal kwalunwe incident nukleari wiehed jew:

- (a) għal mhux anqas minn 300 miljun SDR; jew
- (b) għal mhux anqas minn 150 miljun SDR dment li ammont ikbar u sa mill-inqas 300 miljun SDR għandhom ikunu disponibbli fondi pubbliċi minn dak l-Istat biex jikkompensaw għad-dannu nukleari; jew
- (c) għal massimu ta' 15-il sena mid-data tad-dhul fis-sehħ ta' dan il-Protokoll, għal ammont transizzjonali ta' mhux inqas minn 100 miljun SDR fir-rigward ta' incident nukleari li jsehh f'dak il-perijodu. Ammont inqas minn 100 miljun SDR jista' jiġi stabbilit, dment li jsiru disponibbli fondi pubbliċi minn dak l-Istat biex jikkompensaw għad-dannu nukleari bejn dak l-ammont li huwa inqas u l-100 miljun SDR.

2. Minkejja l-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-Istat tal-Installazzjoni, b'kont meħud tan-natura tal-installazzjoni nukleari jew is-sustanzi nukleari involuti u tal-konsegwenzi possibbli ta' incident li joriġina minnhom, jista' jistabbilixxi livell anqas ta' responsabbiltà tal-operatur, dment li fl-ebda każ kwalunkwe ammont, hekk stabbilit, ma jista' jkun anqas minn 5 miljun SDRs, u dment li l-Istat tal-Installazzjoni jiżgura li l-fondi pubbliċi jkunu disponibbli sal-ammont stabbilit skont il-paragrafu 1.

3. L-ammonti stabbiliti mill-Istat tal-Installazzjoni tal-operatur responsabbli f'konformità mal-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu u l-paragrafu 6 tal-Artikolu IV għandhom japplika kull fejn jinqala' incident nukleari.”

2. Wara l-Artikolu V jizdiedu erba' Artikoli ġodda, V A, V B, V C u V D kif ġej:

“Artikolu V A

1. L-interessi u l-ispejjeż mogħtija minn qorti f'azzjonijiet għal kumpens għal dannu nukleari għandhom jithallsu flimkien mal-ammonti msemmija fl-Artikolu V.

2. L-ammonti msemmija fl-Artikolu V u l-paragrafu 6 tal-Artikolu IV jistgħu jinqalbu fil-munita nazzjonali f'cifri mqarrba.

Artikolu V B

Kull Parti Kontraenti għandha tassigura li persuni li jgarrbu danni jstgħu jinfurzew id-drittijiet tagħhom għal kumpens mingħajr ma jkun rersaq proċedimenti separati skont l-oriġini tal-fondi li hemm provvedimenti dwarhom għal tali kumpens.

Artikolu V C

1. Jekk il-qrati li għandhom ġurisdizzjoni huma dawk ta' Parti Kontraenti minbarra l-Istat tal-Installazzjoni, il-fondi pubbliċi meħtieġa skont is-subparagrafi (b) u (c) tal-paragrafu 1 tal-Artikolu V u skont il-paragrafu 1 tal-Artikolu VII, kif ukoll l-interessi u l-ispejjeż mogħtija minn qorti, jistgħu jkunu disponibbli mill-Parti Kontraenti msemmija l-ewwel. L-Istat tal-Installazzjoni għandu jirrimborża lill-Parti Kontraenti l-oħra kwalunwke ammonti mhallsa. Dawn iż-żewġ Partijiet Kontraenti għandhom jaqblu dwar il-proċedura għar-rimborż.

2. Jekk il-qrati li għandhom ġurisdizzjoni huma dawk ta' Parti Kontraenti minbarra l-Istat tal-Installazzjoni, il-Parti Kontraenti li l-qrati tagħha għandhom ġurisdizzjoni għandha tiehu l-miżuri kollha meħtieġa biex jippermettu lill-Istat tal-Installazzjoni jintervjeni fil-proċedimenti u jipparteċipa fi kwalunkwe riżoluzzjoni dwar il-kumpens.

Artikolu V D

1. Għandha tissejjaħ laqgħa tal-Partijiet Kontraenti mid-Direttur Ġenerali tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika biex jiġu emendati l-limiti tar-responsabbiltà msemmija fl-Artikolu V jekk terz tal-Partijiet Kontraenti jesprimu xewqa għal dak il-ghan.

2. L-emendi għandhom jiġu adottati minn maġġoranza ta' żewġ terzi tal-Partijiet Kontraenti preżenti u votanti, dment li għall-inqas nofs il-Partijiet Kontraenti jkunu preżenti fil-hin tal-votazzjoni.

3. Meta taġixxi fuq proposta biex jiġu emendati l-limiti, il-laqgħa tal-Partijiet Kontraenti għandha tqis, fost l-oħrajn, ir-riskju tad-dannu li jirriżulta minn incident nukleari, bidliet fil-valuri monetarji, u l-kapaċità tas-suq tal-assigurazzjoni.

4. (a) Kwalunkwe emenda adottata skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandha tiġi nnotifikata mid-Direttur Ġenerali tal-IAEA lill-Partijiet Kontraenti għall-aċċettazzjoni. L-emenda għandha titqies bhala aċċettata fl-aħħar ta' perjodu ta' 18-il xahar wara li tkun giet notifikata l-laqgħa dment li għall-inqas terz tal-Partijiet Kontraenti fil-hin meta l-laqgħa tkun adottat l-emenda, jkunu kkomunikaw lid-Direttur Ġenerali tal-IAEA li huma jaċċettaw l-emenda. Emenda aċċettata f'konformità ma' dan il-paragrafu għandha tidhol fis-sehħ 12-il xahar wara l-aċċettazzjoni tagħha għal dawk il-Partijiet Kontraenti li jkunu aċċettawha.

(b) Jekk, f'perjodu ta' 18-il xahar mid-data tan-notifika għall-aċċettazzjoni, ma tkunx giet aċċettata emenda f'konformità mas-subparagrafu (a), l-emenda għandha titqies bhala rifjutata.

5. Għal kull Parti Kontraenti li taċċetta emenda wara li tkun giet aċċettata iżda ma tkunx dahlet fis-sehħ jew wara d-dhul fis-sehħ tagħha f'konformità mal-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, l-emenda għandha tidhol fis-sehħ 12-il xahar wara l-aċċettazzjoni tagħha minn dik il-Parti Kontraenti.

6. Stat li jsir Parti għal din il-Konvenzjoni wara d-dhul fis-sehħ ta' emenda skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu għandu, f'nuqqas ta' espressjoni ta' intenzjoni differenti minn dak l-Istat:

(a) jitqies bhala Parti għal din il-Konvenzjoni kif inhija emendata; u

(b) jitqies bhala Parti għall-Konvenzjoni mhux emendata f'rabta ma' kwalunkwe Stat Parti mhux marbut bl-emenda."

Artikolu 8

L-Artikolu VI tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa emendat kif ġej:

1. Il-paragrafu 1 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"1. (a) Id-drittijiet għall-kumpens skont din il-Konvenzjoni għandhom jitnehhew jekk azzjoni ma titressaqx:

(i) f'każ ta' telf ta' ħajja jew korriment ta' persuna, fi żmien tletin sena mid-data tal-incident nukleari;

(ii) f'każ ta' dannu iehor, fi żmien għaxar snin mid-data tal-incident nukleari.

(b) Jekk, madankollu, skont il-liġi tal-Istat tal-Installazzjoni, ir-responsabbiltà tal-operatur hija koperta minn assicurazzjoni jew sigurtà finanzjarja oħra inkluż il-fondi tal-Istat għal perjodu itwal, il-liġi tal-qorti kompetenti tista' tipprevedi li d-drittijiet għall-kumpens kontra operatur għandhom jitnehhew biss wara perjodu itwal li ma għandux jaqbeż il-perjodu li r-responsabbiltà tiegħu hija hekk koperta skont il-liġi tal-Istat tal-Installazzjoni.

(c) L-azzjonijiet għall-kumpens fir-rigward ta' telf ta' ħajja u korriment ta' persuna jew, skont estensjoni skont is-subparagrafu (b) ta' dan il-paragrafu fir-rigward ta' dannu iehor, li jitressqu wara perjodu ta' għaxar snin mid-data tal-incident nukleari ma għandhom fl-ebda każ jaffettwaw id-drittijiet għall-kumpens skont din il-Konvenzjoni, ta' kwalunkwe persuna li tkun gabet azzjoni kontra l-operatur qabel jiskadi dak il-perjodu."

2. Il-paragrafu 2 jithassar.

3. Il-paragrafu 3 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"3. Id-drittijiet għall-kumpens skont il-Konvenzjoni għandhom ikunu soġġetti għal preskrizzjoni jew estinzjoni, kif previst mil-liġi tal-qorti kompetenti, jekk azzjoni ma titressaqx fi żmien tliet snin mid-data li fiha l-persuna li garrbet dannu kienet taf jew kellha b'mod raġonevoli tkun taf dwar id-dannu u dwar l-operatur responsabbli għad-dannu, dment li ma jinqabzux il-perjodi stabbiliti skont is-subparagrafi (a) u (b) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu."

Artikolu 9

L-Artikolu VII huwa emendat kif ġej:

1. Fil-paragrafu 1, iż-żewġ sentenzi li ġejjin jiżdiedu fl-aħhar tal-paragrafu u l-paragrafu emendat b'dan il-mod isir is-subparagrafu (a) ta' dak il-paragrafu:

"Meta r-responsabbiltà tal-operatur hija illimitata, l-Istat tal-Installazzjoni jista' jistabbilixxi l-limitu tas-sigurtà finanzjarja tal-operatur responsabbli, dment li tali limitu ma jkunx anqas minn 300 miljun SDR. L-Istat tal-Installazzjoni għandu jiżgura l-hlas ta' talbiet għall-kumpens għal dannu nukleari li ġie stabbilit kontra l-operatur sal-punt li r-rendiment tas-sigurtà finanzjarja huwa inadegwat biex jissodisfa tali talbiet, iżda mhux aktar mill-ammont tas-sigurtà finanzjarja li għandu jiġi previst skont dan il-paragrafu."

2. Jiżdied subparagrafu ġdid, (b), mal-paragrafu 1, kif ġej:

"(b) Minkejja s-subparagrafu (a) ta' dan il-paragrafu, fejn ir-responsabbiltà tal-operatur hija illimitata, l-Istat tal-Installazzjoni, b'kont meħud tan-natura tal-installazzjoni nukleari jew is-sustanzi nukleari involuti u tal-konsegwenzi possibbli ta' incident li joriġina minnhom, jista' jistabbilixxi ammont iżgħar ta' sigurtà finanzjarja tal-operatur, dment li fl-ebda każ kwalunkwe ammont hekk stabbilit ma jkun inqas minn 5 miljuni SDRs, u dment li l-Istat tal-Installazzjoni jiżgura l-hlas tat-talbiet għall-kumpens għal dannu nukleari li ġie stabbilit kontra operatur billi jipprovi l-fondi meħtieġa sal-punt li r-rendiment tal-assigurazzjoni jew sigurtà finanzjarja oħra huwa inadegwat biex jissodisfa tali talbiet, u sal-limitu previst skont is-subparagrafu (a) ta' dan il-paragrafu."

3. Fil-paragrafu 3, jiddaħhal il-kliem "jew is-subparagrafi (b) jew (c) tal-paragrafu 1 tal-Artikolu V" wara l-kliem "ta' dan l-Artikolu".

Artikolu 10

L-Artikolu VIII tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa emendat kif ġej:

1. It-test tal-Artikolu VIII jsir il-paragrafu 1 ta' dak l-Artikolu.
2. Jiddaħhal paragrafu ġdid, 2, kif ġej:

"2. Soġġett għall-applikazzjoni tar-regola tas-subparagrafu (c) tal-paragrafu 1 tal-Artikolu VI, fejn fir-rigward tat-talbiet miġjuba kontra l-operatur, id-dannu li għandu jiġi kkompensat skont din il-Konvenzjoni jaqbez jew x'aktarx jaqbez l-ammont massimu disponibbli skont il-paragrafu 1 tal-Artikolu V, il-prijorità fid-distribuzzjoni tal-kumpens għandha tinghata lit-talbiet fir-rigward tat-telf ta' hanna jew korriment ta' persuna."

Artikolu 11

Fl-Artikolu X tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963, tiżdied sentenza ġdida fl-aħhar tal-Artikolu, kif ġej:

"Id-dritt għal rikors previst f'dan l-Artikolu jista' jiġi estiż ukoll għall-benefiċċju tal-Istat tal-Installazzjoni safejn huwa jkun ipprova fondi pubbliċi skont din il-Konvenzjoni."

Artikolu 12

L-Artikolu XI tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa emendat kif ġej:

1. Jiddaħhal paragrafu ġdid, 1bis, kif ġej:

"1bis. Meta jinqala' incident nukleari fiż-żona taż-żona ekonomika esklużiva ta' Parti Kontraenti jew jekk tali żona ma tkunx stabbilita, f'żona li ma taqbiżx il-limiti ta' żona ekonomika esklużiva, li kieku tiġi stabbilita waħda, il-ġurisdizzjoni fuq azzjonijiet li jikkonċernaw dannu nukleari minn dak l-incident nukleari, għall-iskopijiet ta' din il-Konvenzjoni, għandha tkun biss f'idejn il-qrati ta' dik il-Parti. Is-sentenza preċedenti għandha tapplika jekk dik il-Parti Kontraenti tkun innotifikat lid-Depożitarju ta' tali żona qabel l-incident nukleari. Xejn f'dan il-paragrafu ma għandu jiġi interpretat bħala li jippermetti l-eżerċizzju ta' ġurisdizzjoni b'mod li jmur kontra l-liġi internazzjonali tal-baħar, inkluż il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi tal-Baħar."

2. Il-paragrafu 2 jiġi sostitwit bit-test li ġej:

"2. Meta incident nukleari ma jsehħ fit-territorju ta' kwalunkwe Parti Kontraenti, jew f'żona nnotifikata skont il-paragrafu 1bis, jew meta l-post tal-incident nukleari ma jistax jiġi determinat b'ċertezza, il-ġurisdizzjoni fuq tali azzjonijiet għandha tkun f'idejn il-qrati tal-Istat tal-Installazzjoni tal-operatur responsabbli."

3. Fil-paragrafu 3, l-ewwel linja, u fis-subparagrafu (b), wara l-figura "1", dahhal ", 1bis".

4. Jiddahħal paragrafu ġdid, 4, kif ġej:

"4. Il-Parti Kontraenti li l-qrati tagħha għandha ġurisdizzjoni għandha tiżgura li waħda mill-qrati tagħha biss ikollha ġurisdizzjoni marbuta ma' kwalunkwe incident nukleari."

Artikolu 13

Wara l-Artikolu XI jiġdied Artikolu ġdid, XI A kif ġej:

"Artikolu XI A

Il-Parti Kontraenti li l-qrati tagħha għandhom ġurisdizzjoni għandha tiżgura li frabta ma' azzjonijiet għall-kumpens għal dannu nukleari:

- (a) kwalunkwe Stat jista' jressaq azzjoni f'isem il-persuni li ġarrbu dannu nukleari, li huma ċittadini ta' dak l-Istat jew għandhom id-domicilju jew ir-residenza tagħhom fit-territorju tiegħu, u li taw il-kunsens tagħhom għal dan; u
- (b) kwalunkwe persuna tista' tressaq azzjoni biex tinforza d-drittijiet skont din il-Konvenzjoni akkwistati b'surrogazzjoni jew b'assenjazzjoni."

Artikolu 14

It-test tal-Artikolu XII tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa sostitwit bit-test li ġej:

"Artikolu XII

1. Sentenza li mhijiex aktar soġġetta għal forum ordinarji ta' rieżami mressqa minn qorti ta' Parti Kontraenti li jkollha l-ġurisdizzjoni għandha tiġi rikonossuta, hlief:

- (a) meta s-sentenza tkun inksibet permezz ta' frodi;
  - (b) meta l-parti li kontriha tkun ingħatat is-sentenza ma tkunx ingħatat opportunità ġusta biex tressaq il-każ tagħha; jew
  - (c) meta s-sentenza tmur kontra l-ordni pubbliku tal-Parti Kontraenti fit-territorju li fiha ikun qed jiġi mfittex rikonossiment, jew ma taqbilx mal-istandards fundamentali tal-ġustizzja.
2. Sentenza li hija rikonossuta skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandha, meta tiġi mressqa għall-infurzar f'konformità mal-formalitajiet mehtieġa mil-liġi tal-Parti Kontraenti fejn qed jiġi mfittex l-infurzar, tkun infurzabbli daqs li kieku kienet sentenza ta' qorti ta' dik il-Parti Kontraenti. Il-merti tat-talba li dwarha tkun ingħatat sentenza ma għandhomx ikunu soġġetti għal aktar proċedimenti."

Artikolu 15

L-Artikolu XIII tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa emendat kif ġej:

1. It-test tal-Artikolu XIII jsir il-paragrafu 1 ta' dak l-Artikolu.

2. Jiddahħal paragrafu ġdid, 2, kif ġej:

"2. Minkejja l-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, safejn il-kumpens għad-dannu nukleari huwa aktar minn 150 miljun SDR, il-leġislazzjoni tal-Istat tal-Installazzjoni tista' tidderoga mid-dispożizzjonijiet ta' din il-Konvenzjoni fir-rigward tad-dannu nukleari mgarrab fit-territorju, jew fi kwalunkwe żona marittima stabbilita f'konformità mal-liġi internazzjonali tal-baħar, ta' Stat ieħor li fil-hin tal-incident, ikollu installazzjoni nukleari f'tali territorju, sakemm huwa ma jiflaħx għal benefiċċji reciproci ta' ammont ekwivalenti."

Artikolu 16

It-test tal-Artikolu XVIII tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huwa ssostitwit bit-test li ġej:

“Din il-Konvenzjoni ma għandhiex taffettwa d-drittijiet u l-obbligi ta' Parti Kontraenti skont ir-regoli ġenerali tal-liġi pubblika internazzjonali.”

Artikolu 17

Wara l-Artikolu XX tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 jiżdied *Artikolu* ġdid, XX A, kif ġej:

“Artikolu XX A

1. Fil-każ ta' tilwim bejn il-Partijiet Kontraenti dwar l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' din il-Konvenzjoni, il-partijiet għat-tilwim għandhom jikkonsultaw bil-ghan ta' soluzzjoni tat-tilwim permezz ta' negozjar jew bi kwalunkwe mezz paċifiku iehor għas-soluzzjoni tat-tilwim aċċettabbli għalihom.
2. Jekk tilwim ta' din in-natura msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu ma jstax jissolva fi żmien sitt xhur mit-talba għall-konsultazzjoni skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, huwa għandu, fuq talba ta' kwalunkwe parti għal dan it-tilwim, jiġi mressaq għal arbitraġġ jew irreferut lill-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja għal deċiżjoni. Meta jiġi mressaq tilwim għal arbitraġġ, jekk, fi żmien sitt xhur mid-data tal-preżentazzjoni, il-partijiet għat-tilwim ma jkunux kapaci jaqblu dwar l-organizzazzjoni tal-arbitraġġ, parti tista' titlob lill-President tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja jew lis-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti biex jahtar arbitru jew aktar. Fil-każ ta' talbiet kunfligġenti mill-partijiet għat-tilwim, it-talba lis-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti għandu jkollha prijorità.
3. Meta tiġi rratifikata, aċċettata, approvata jew ssir shubija ma' din il-Konvenzjoni, Stat jista' jiddikjara li huwa ma jqisx lilu nnifsu bħala marbut b'wahda mill-proċeduri għas-soluzzjoni tat-tilwim previsti fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu jew bit-tnejn li huma. Il-Partijiet Kontraenti l-oħra ma għandhomx ikunu marbuta bi proċedura għas-soluzzjoni tat-tilwim prevista fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu fir-rigward ta' Parti Kontraenti li għaliha hemm fis-sehh dikjarazzjoni bhal din.
4. Parti Kontraenti li tkun għamlet dikjarazzjoni f'konformità mal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu tista' tirtiraha meta trid permezz ta' notifika lid-depożitarju.”

Artikolu 18

1. L-Artikoli minn XX sa XXV, il-paragrafi 2 u 3 u l-paragrafu bin-numru "1." tal-Artikolu XXVI, u l-Artikoli XXVII u XXIX tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 huma mhassra.
2. Il-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 u dan il-Protokoll għandhom, bejn il-partijiet għal dan il-Protokoll, jinqraw u jiġu interpretati flimkien bħala test wiehed li jista' jkun magħruf bħala l-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1997 dwar ir-responsabilità ċivili għad-danni nukleari.

Artikolu 19

1. Stat li huwa parti għal dan il-Protokoll iżda li mhux parti għall-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 ikun marbut bid-dispożizzjonijiet ta' dik il-konvenzjoni kif emendata permezz ta' dan il-Protokoll fir-rigward ta' Stati oħrajn li huma partijiet għalih, u fin-nuqqas ta' espressjoni ta' intenzjoni differenti min-naħa ta' dak l-Istat fil-mument tad-depożitu ta' strument imsemmi fl-Artikolu 20 ikun marbut bid-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 fir-rigward ta' Stati li huma biss partijiet għal dik il-konvenzjoni.
2. Xejn f'dan il-Protokoll ma jaffettwa l-obbligi ta' Stat li huwa parti kemm għall-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 u għal dan il-Protokoll fir-rigward ta' Stat li huwa parti għall-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 iżda mhux parti għal dan il-Protokoll.

Artikolu 20

1. Dan il-Protokoll ikun miftuħ għall-firma tal-Istati kollha fil-kwartieri ġenerali tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika fi Vjenna mid-29 ta' Settembru 1997 sad-dhul fis-sehh tiegħu.
2. Dan il-Protokoll huwa soġġett għar-ratifika, għall-aċċettazzjoni jew għall-approvazzjoni mill-Istati li ffirmawh.
3. Wara d-dhul fis-sehh tiegħu, kwalunkwe Stat li ma jkunx iffirma dan il-protokoll jista' jissieheb miegħu.

4. L-istrumenti tar-ratifika, tal-aċċettazzjoni, tal-approvazzjoni jew tal-adeżjoni jiġu ddepożitati għand id-direttur ġenerali tal-Aġenzija Internazzjonali dwar l-Energija Atomika, li ser ikun id-depożitarju ta' dan il-Protokoll.

Artikolu 21

1. Dan il-Protokoll jidhol fis-seħh tliet xhur wara d-data tad-depożitu tal-hames strument tar-ratifika, tal-aċċettazzjoni jew tal-approvazzjoni.
2. Għal kull Stat li jirratifika, jaċċetta jew japprova dan il-protokoll jew jissieheb miegħu wara d-depożitu tal-hames strument tar-ratifika, tal-aċċettazzjoni jew tal-approvazzjoni, dan il-Protokoll jidhol fis-seħh tliet xhur wara d-data tad-depożitu tal-istrument xieraq minn dak l-Istat.

Artikolu 22

1. Kwalunkwe Parti Kontraenti tista' tiddeunzja dan il-Protokoll b'notifika bil-miktub lid-depożitarju.
2. Id-denunzja għandha tiegħu effett sena wara d-data li fiha d-depożitarju jkun irċieva n-notifika.
3. Bejn il-partijiet għal dan il-Protokoll, id-denunzja minn kwalunkwe waħda minnhom tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 skont l-Artikolu XXVI tagħha bl-ebda mod ma titqies bħala denunzja tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 kif emendata permezz ta' dan il-Protokoll.
4. Minkejja denunzja ta' dan il-Protokoll minn Parti Kontraenti skont dan l-Artikolu, id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Protokoll jibqgħu japplikaw għal kwalunkwe dannu nukleari kkawżat minn incident nukleari li jsehh qabel tali denunzja tidhol fis-seħh.

Artikolu 23

Id-depożitarju jinnotifika minnufih lill-Istati li huma parti u lill-Istati l-oħra kollha dwar:

- (a) kull firma ta' dan il-Protokoll;
- (b) kull depożitu ta' strument ta' ratifika, aċċettazzjoni, approvazzjoni jew adeżjoni;
- (c) id-dhul fis-seħh ta' dan il-Protokoll;
- (d) kwalunkwe notifika rċevuta skont il-paragrafu 1bis tal-Artikolu XI;
- (e) talbiet biex titlaqqa' konferenza ta' revizzjoni skont l-Artikolu XXVI tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 u għal laqgħa tal-partijiet kontraenti skont l-Artikolu V D tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 kif emendata permezz ta' dan il-Protokoll;
- (f) notifiċi ta' denunzji rċevuti skont l-Artikolu 22 u notifiċi pertinenti oħrajn marbuta ma' dan il-Protokoll.

Artikolu 24

1. Id-dokument oriġinali ta' dan il-Protokoll, li t-testi tiegħu bl-Għarbi, biċ-Ċiniż, bl-Ingliż, bil-Franċiż, bir-Russu u bl-Ispanjol huma daqstant ieħor awtentici, jiġi ddepożitat għand id-depożitarju.
2. L-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika għandha tistabbilixxi t-test konsolidat tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963, kif emendata permezz ta' dan il-Protokoll, bl-Għarbi, biċ-Ċiniż, bl-Ingliż, bil-Franċiż, bir-Russu u bl-Ispanjol, kif stabbilit fl-anness għal dan il-Protokoll.
3. Id-depożitarju għandu jikkomunika lill-Istati kollha l-kopji awtentikati ta' dan il-Protokoll flimkien mat-test konsolidat tal-Konvenzjoni ta' Vjenna tal-1963 kif emendata permezz ta' dan il-Protokoll.

B'SINJAL TA' XHIEDA TA' DAN, is-sottoskritti, awtorizzati kif għandu jkun, iffirmaw dan il-Protokoll.

Magħmul fi Vjenna, it-tmax-il jum ta' Settembru, tas-sena elf disa' mija u sebgha u disgħin.